

2/vii/1978

El llenguatge

L'antevigília

El castellanisme «antes» està relativament introduït en la llengua parlada, almenys en el llenguatge de Barcelona. Expressions com «antes de les cinc» «antes d'anar-hi», en lloc de abans de les cinc i abans d'anar-hi, són més o menys habituals, així com el mot compost «antes-d'ahir» en lloc de abans-d'ahir. No cal dir que es tracta de formes totalment inadmissibles que s'han de bandejar categòricament.

Però una cosa és el castellanisme «antes» i una altra el prefix ante, amb el qual hem format tota una sèrie de mots composts. Com que en la formació de paraules compostes disposem també del prefix o element formatiu avant —que hom relaciona fàcilment amb abans— amb el mateix valor que ante, és a dir, indicant anterioritat en el temps i en la posició, s'esdevé alguna vegada que els qui rebutgen, justament, «antes», rebutgin també els mots composts formats amb aquest darrer prefix, com per exemple antesala, antepenúltim, antevigília, en lloc dels quals recorren a «avantsala», «avantpenúltim» i «avantvigília». Però, com hem dit, no hi ha res a dir contra el prefix ante malgrat la concurrència de avant. Es, de fet, un cas semblant al dels prefixos dobles super, sobre, sub i sota, inter i entre: els primers representen les solucions cultes o llatinitzants i els altres les populars. Talment, doncs, com admetem superposar i sobrepassar, submarí i sotavent, intervenir i entreveure, podem admetre antevigília i avantbraç.

Entre els mots formats amb el prefix ante en trobem alguns de tan usuals, a més dels que ja hem indicat, com antefirma o antesignatura, antedata, antemeridià, antediluvià (anterior al diluvi: no «antidiluvià»), i també antecàmara, antecapella, antebranquial. El nombre dels que trobem al Diccionari Fabra formats amb el prefix avant, és, encara que no ho sembli, inferior: avantbraç, avantguarda, avantmuralla, avantpassat i avantport.

Albert Jané